

DOI 10.31651/2524-2660-2019-1-221-226
ORCID 0000-0002-5337-6613

ПАНІМАШ Юлія Вікторівна,

здобувач кафедри психології діяльності в особливих умовах,
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
e-mail: hawaii-travel@ukr.net

УДК 378.018.8:614.84]

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В ПРОЦЕСІ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

На сучасному етапі розвитку педагогіки питання формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в процесі інтерактивного навчання не було досліджено. Статтю присвячено обґрунтуванню та побудові моделі досліджуваного феномену. Проаналізовано та досліджено погляди науковців на поняття «модель» та «моделювання». Розкрито дескриптивну, прогностичну і нормативну функції моделювання готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Досліджено основні положення побудови моделі формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в процесі інтерактивного навчання. В статті зазначено що в педагогіці доречно вести мову про фрагментарно-предметне моделювання Розроблена модель була умовно поділена на ряд блоків: цільовий, організаційно-технологічний, результативний. Проведено аналіз нормативно-правової бази та виділено основні управлінські функції як сукупність особливих дій та операцій, які відповідають специфіці управлінської діяльності оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Зазначено, що функції і принципи управлінської діяльності узгоджуються із управлінськими якостями майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби. Розкрито критерії готовності до управлінської діяльності на основі яких у структурі досліджуваного феномена виокремлено провідні компоненти і показники. Описано високий, середній, низький рівні досліджуваного феномена. Встановлено, що трьохблокова модель стане основою для її практичного застосування у педагогічному експерименті формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в процесі інтерактивного навчання.

Ключові слова: модель; моделювання; готовність; фахівці оперативно-рятувальної служби.

Постановка проблеми. На жаль, ХХІ століття характеризується значним збільшенням кількості надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, що без сумніву вимагає якісної підготовки майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Від безперечного виконання функціональних обов'язків того, хто рятує життя інших, залежить значною мірою не лише кількість врятованих та постраждалих, а також матеріальні цінності суспільства [1]. Сьогодні не достатньо приділяється уваги дослідженню проблеми формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Таким чином, виникає необхідність у розробленні моделі підготовки, яка б забезпечила формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Ця проблематика частково розвинута в працях таких науковців як О. Дахин, Ю. Делимова, Є. Лодатко, І. Осадчий, Ю. Шапран, В. Штофф та ін.

Мета статті. Розглянути та обґрунтувати модель підготовки майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

Виклад основного матеріалу дослідження. В сучасній педагогіці як експериментальній науці просліджується новітня тенденція – перехід від описовості до моделювання і прогнозування її результатів. У науковій літературі категорія «модель» розуміється як штучно створений зразок у вигляді схеми, фізичних конструкцій, знакових форм або формул, який, маючи подібність до досліджуваного об'єкта (або явища), відображає і відтворює в більш простому

вигляді структури, властивості, взаємозв'язки і відношення між елементами цього об'єкта [2]. У педагогічному виданні модель (фр. *modele* – зразок) – це уявна або матеріально-реалізована система, котра відображає або відтворює об'єкт дослідження (природний чи соціальний) і здатна змінювати його так, що її вивчення дає нову інформацію стосовно цього об'єкта [3, с. 516]. Погоджуємося із І. Кульчицьким, що поняття «модель» та «моделювання» – невід'ємна частина наукових досліджень. Це й метод подання об'єктів, явищ і процесів, і засіб перевірки істинності теоретичних положень, чи експериментальне встановлення їх достовірності. Часто це єдиний спосіб ефективного розв'язування науково-технічних чи соціальних задач. Модель застосовують у випадках, коли експериментувати з об'єктом незручно чи неможливо [4, с. 273]. І. Кульчицький зазначає: «Сьогодні моделювання активно використовують у всіх галузях людської діяльності. Запит у пошуковій системі Google слів «модель» та «моделювання» дав відповідно: українською 639 тис. та 821 тис. посилань; німецькою – 223 млн. та 190 млн. посилань; англійською – 3830 млн., 126 млн. (*modelling*) та 216 млн. (*modelling*) посилань. Водночас, на думку автора, в україномовній літературі недостатньо публікацій, у яких ці два поняття розглядають в узагальнювальному аспекті [4, с. 274]». Таким чином, терміни «модель» і «моделювання» широко вживані не лише у вітчизняній науковій літературі, але й зарубіжній, причому залежно від обставин у них вкладається різний зміст.

В.С. Ільїн виділяє такі вимоги до моделі: модель повинна відобразити ступінь цілісності процесу або явища; дати опис умов і засобів протікання процесу; повинна будуватися структурно.[5]

С. Лисенко доводить, що процедура моделювання передбачає перетворення інформації у формі обмеження її різноманітності, якісного й кількісного упорядкування. Модель служить джерелом нової інформації і способом перевірки наявної. Подібність моделі й оригіналу за сукупністю ознак дозволяє використовувати модельну інформацію для побудови висновків про досліджуваний об'єкт – оригінал. Науковою основою перенесення знань із моделі на оригінал є теорія аналогії і теорії подібності. Сама аналогія можлива завдяки відносній стійкості си-

стем (модель – оригінал), що являє собою об'єктивно властивість предметів і явищ [6]. Отже, модель можна тлумачити як об'єкт-замінник об'єкта-оригіналу, що забезпечує вивчення істотних, із погляду дослідника, його властивостей.

Педагогічне моделювання сьогодні виступає як самостійний напрям дослідження, що має специфічні риси, які обумовлені особливостями змодельованих явищ. Ю. Делімова розглядає проблему значущості моделювання у практичній педагогіці та звертає увагу на функції моделювання: *deskриптивну, прогностичну і нормативну*. *Deskриптивна функція*, на думку автора, полягає в тому, що за рахунок абстрагування моделі дозволяють досить просто пояснити явища і процеси, за якими спостерігають. *Прогностична функція* моделювання відображає його можливість передбачати майбутні властивості й стан змодельованих систем. *Нормативна функція* моделювання дозволяє побудувати нормативний образ – бажаний із точки зору суб'єкта, інтереси й переваги якого відображені використовуваними критеріями. Таким чином, *deskриптивна, прогностична й нормативна функції* відкривають можливість створювати моделі педагогічних процесів у яких пояснюються педагогічні явища і процеси, передбачаються певні властивості, досягається конкретний результат.

Особливість педагогічних предметів моделювання полягає, на думку А. Дахина, в тому, що вони є реальними фрагментами педагогічної діяльності, що відтворюють певні функції і властивості вихідного (моделюючого) явища. Тому автор змінив термінологію, прийняту в загальному моделюванні, й відмовився від поняття «матеріально-математичні» і «фізичні» моделі, змінивши їх на «*фрагментарно-предметні*». Для конкретних експериментальних умов фрагментарно-предметне педагогічне моделювання у якості об'єкта дослідження виділяє один базовий або кілька аспектів-зрізів педагогічної реальності [7, с. 15]. Отже, в педагогіці доречно весту мову про фрагментарно-предметне моделювання, що стосується одного або кількох аспектів дослідження.

І. Осадчий наголошує на існуванні таких класів педагогічних моделей: як цінності; як системи; як процесу; як результату. Автор вважає, що для педагога найбільше цікавими із практичної точки

зору є два останні класи моделей, які часто використовуються у єдності [8]. Таким чином, найбільш доречними у практиці проведення педагогічних досліджень є розробка моделей, орієнтованих на процес і результат.

Отже, ґрунтовний аналіз сучасної наукової літератури з проблеми моделювання дав можливість сформулювати основні положення побудови моделі формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в процесі інтерактивного навчання, а саме:

- постановка мети моделювання, уточнення класу педагогічної моделі (як цінності; як системи; як процесу; як результату);

- вибір об'єкту фрагментарно-предметного моделювання і побудова його моделі, встановлення залежності між основними елементами досліджуваного об'єкта, змістовна їх інтерпретація;

- визначення параметрів об'єкта й критеріїв його оцінки, дослідження валідності моделі при розв'язанні поставлених завдань;

- застосування моделі в педагогічному експерименті;

- доведення результативності моделі, її коригування та остаточне конструювання.

Згідно окреслених етапів розробки моделі розпочато роботу з її побудови. У процесі дослідження уточнено клас педагогічної моделі – процесуально-результативний. Модель було умовно поділено на ряд блоків: *цільовий, організаційно-технологічний, результативний*. До першого – *цільового блоку* моделі віднесено наступні складові: мета, методологічні підходи, функції і принципи формування досліджуваного феномена, групи управлінських якостей. Метою, а відповідно й результатом дослідження стало *формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в процесі інтерактивного навчання*. Визначена мета узгоджувалася із обраними *методологічними підходами дослідження: системним* (як сукупність взаємопов'язаних між собою компонентів: мети, завдань, суб'єктів, педагогічних умов, етапів, методів і засобів навчання); *компетентнісним* (як процес комплексного засвоєння знань та спо-

собів практичної діяльності шляхом опанування відповідними компетентностями та досвідом); *аксіологічним* (як формування ціннісних орієнтацій, ціннісного ставлення до світу, власної діяльності, до самого себе); *особистісно зорієнтованим* (як формування соціально й професійно важливих якостей фахівця, створення максимально сприятливих умов для прояву природних здібностей особистості); *акмеологічним* (як реалізації себе у професійній діяльності, досягнення найвищого ступеня особистісної і діяльнісної зрілості).

Організація управлінської діяльності фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту визначена Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.10.2014 № 1032 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 04 грудня 2014 р. за № 1563/26340) «Порядок організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах управління і підрозділах оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій» [9]. Із урахування основних положень нормативно-правової бази та етапів управлінського циклу (*аналіз, прогнозування, планування, організація, регулювання, контроль*) виділено основні управлінські функції як сукупність особливих дій та операцій, які відповідають специфіці управлінської діяльності оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, а саме: *соціально-мотиваційна функція* – стимулювання участі майбутніх фахівців у прийнятті ділових рішень, особиста зацікавленість у роботі, прагнення до успіху та співпраці; *аналітико-прогностична функція* – системне бачення досліджуваних об'єктів управління, визначення перспективних цілей, прогнозування вірогідних подій і майбутніх станів; *організаційно-партнерська функція* – зміцнення колективної згуртованості, відповідальності за виконання професійних обов'язків, спільна реалізація узгоджених планів, *регулятивно-контролююча функція* – перевірка фактичного стану справ та своєчасне виявлення відхилень в управлінській діяльності, розробка й реалізація коригувальних впливів).

Процес формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту можлива за умови його організації на основі певних принципів –

положень, вимог, відправного начала, які ставляться до учасників освітнього процесу. Основними принципами організації дослідження стали:

– *принцип моральної домінанти* – дотримання морально-етичних норм поведінки, превалювання партнерства, стриманості і прозорості в ділових відносинах і спілкуванні;

– *принцип послідовності реалізації управлінських функцій* – використання чітко продуманої і логічно взаємозумовленої системи професійної підготовки, наступність у прийнятті рішень і реалізації управлінських дій;

– *принцип гуманізму управлінської діяльності* – повага, милосердя та доброта у відношеннях до кожної особистості, врахування індивідуальних прагнень людей, їх цілей та інтересів, особистісної гідності;

– *принцип самореалізації в управлінській діяльності* – розкриття власного потенціалу саморозвитку, самопізнання, самовираження, творчість і активність.

Функції і принципи управлінської діяльності узгоджуються із *управлінськими якостями майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби*, а саме: *організаційні* (свідоме ставлення до управлінської діяльності, організованість, відповідальність), *лідерські* (управлінська підготовленість, емоційна врівноваженість і стресостійкість, вольова впливовість), *комунікативні* (комунікабельність, емпатійність), *соціально значущі* (рефлексивність, креативність, прагнення до розвитку й самовдосконалення).

Другий – організаційно-технологічний блок моделі включає: педагогічні умови, групи інтерактивних методів, що повинні використовуватися у дослідженні, етапи експериментальної роботи. У дослідженні виокремлено наступні педагогічні умови формування готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту засобами інтерактивного навчання, а саме: розвиток ціннісних орієнтацій і аксіосфери майбутніх курсантів, мотивоване їх залучення до інтеракції; організація освітнього процесу як засвоєння системних знань, умінь і навичок управлінської діяльності на основі творчої взаємодії і співпраці викладачів і курсантів, створення комфортних умов для навчання; використання у процесі навчання курсантів інтерактивних тех-

нологій, методів, технік, засобів навчання, що надають можливість моделювати типові ситуації управлінської діяльності оперативно-рятувальних підрозділів служби цивільного захисту; розробка навчально-методичного забезпечення інтерактивного навчання курсантів; забезпечення самореалізації суб'єктів освітнього процесу шляхом розкриття їх особистісного потенціалу та прояву управлінських якостей в інтерактивному навчанні.

Процес використання інтерактивних методів передбачає їх класифікацію. У дослідженні застосована класифікація методів інтерактивного навчання І. Плаксиної, яка поділяє їх на: *дискусійні*: модерація, групова дискусія, розбір ситуацій із практики (кейс-стаді), мозковий штурм, метод синектики (головний прийом – аналогії); *ігрові*: імітаційні (дослідження моделі), дидактичні й творчі ігри, ділові (є сценарій, у якому здійснюється побудова ланцюжка рішення), рольові (розширення поведінкового репертуару учасників за рахунок програвання ролей); *організаційно-діяльнісні* (спрямовані на пошук рішення із залученням реальних учасників процесу гри); *тренінгові* форми проведення занять, які можуть включати в себе перераховані вище методи навчання [10, с. 25].

Упровадження інтерактивних методів передбачало проведення формувального експерименту в три етапи: *стимулюючий* (розвиток професійної мотивації, аксіосфери курсантів, заохочення до інтеракції); *квазіпрофесійний* (розвиток управлінських знань, умінь і навичок у професійній підготовці; наближення теорії навчання до практичної діяльності; стимулювання активності й творчості), *аналітичний* (розвиток рефлексії, самовдосконалення власної управлінської діяльності).

Результативний блок моделі представлений такими елементами як структура досліджуваного феномена, його рівні, кінцевий результат.

Основними критеріями дослідження стали: *мотиваційна спрямованість*; *необхідні професійні знання, уміння і навички*; *емоційна стійкість і вольові зусилля*; *об'єктивність в оцінках і рішеннях та сформованість управлінських якостей*. На основі цих критеріїв у структурі досліджуваного феномена виокремлено наступні провідні компоненти і показники: *мотиваційно-ціннісний компонент* – наявність професійно значущих устано-

вок на управлінську діяльність, усвідомлення її цінностей); *когнітивно-діяльнісний компонент* – володіння системою професійних знань (*основних нормативно-правових актів, інструкцій, посадових обов'язків та інших документів; мовно-комунікативних; конфліктологічних; психолого-педагогічних, навчально-методичних*), умінь, навичок майбутньої управлінської діяльності (*самостійно визначати цілі і завдання діяльності підрозділу, прогнозувати можливі результати управлінської діяльності, приймати оптимальні рішення і втілювати їх у життя*); *емоційно-вольовий* – уміння контролювати свої емоції, здатність працювати в екстремальних умовах, уміння встановлювати дружні стосунки, здатність мобілізувати підлеглих на виконання прийнятих рішень; *рефлексивно-особистісний* – уміння адекватно оцінювати досягнуті результати, коригувати й розбудовувати діяльність підлеглих і власну діяльність; розвиток організаційних, лідерських, комунікативних, соціально значущих якостей.

Різні прояви показників готовності до управлінської діяльності майбутніх фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту зумовляють рівні досліджуваного феномена, а саме:

– *високий рівень* – наявність професійно значущих установок й усвідомлення цінностей управлінської діяльності; володіння системою професійних знань управлінської діяльності, сформованість умінь контролювати свої емоції, працювати в екстремальних умовах, встановлювати дружні стосунки, мобілізувати підлеглих на виконання прийнятих рішень, адекватно оцінювати досягнуті результати, коригувати й розбудовувати діяльність підлеглих і власну діяльність; розвинутість організаційних, лідерських, комунікативних, соціально значущих якостей;

– *середній рівень* – епізодичне усвідомлення професійно значущих установок і цінностей управлінської діяльності; фрагментарність знань і недостатній розвиток умінь і навичок майбутньої управлінської діяльності, часткова сформованість умінь контролювати свої емоції, працювати в екстремальних умовах, встановлювати дружні стосунки, мобілізувати підлеглих на виконання прийнятих рішень; адекватно оцінювати досягнуті результати, коригувати й розбудову-

вати діяльність підлеглих і власну діяльність; недостатня розвинутість організаційних, лідерських, комунікативних, соціально значущих якостей;

– *низький рівень* – неусвідомлення професійно значущих установок і цінностей управлінської діяльності; відсутність знань, умінь і навичок майбутньої управлінської діяльності, несформованість умінь контролювати свої емоції, працювати в екстремальних умовах, встановлювати дружні стосунки, мобілізувати підлеглих на виконання прийнятих рішень; адекватно оцінювати досягнуті результати, коригувати й розбудовувати діяльність підлеглих і власну діяльність; не розвинутість організаційних, лідерських, комунікативних, соціально значущих якостей.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, розроблена теоретична модель, що складається із трьох взаємопов'язаних блоків (*цільового, організаційно-технологічного й результативного*) стане основою для її практичного застосування у педагогічному експерименті, доведення її результативності, коригування та остаточного конструювання.

Список бібліографічних посилань

1. Горбаченко Ю.М., Панімаш Ю.В. Чинники оптимізації законності та службової дисципліни в органах та підрозділах цивільного захисту. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції: наук. зб. 2018. Вип. 3 С. 100–104.
2. Дахин А.Н. Педагогическое моделирование: сущность, эффективность и неопределенность. Стандарты и мониторинг. 2003. №4. С. 21–26.
3. Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України; [гол. ред. В. Кремень]. Київ : Юріком, 2008. 1036
4. Кульчицький І.М. Концептуалізація понять «модель» та «модельовання» у наукових дослідженнях. Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка» Сер.: Інформаційні системи та мережі. 2015. №829. С. 273–284.
5. Ильин В.С. О концепции целостности учебно-воспитательного процесса. Волгоград, 1981. С. 5–14.
6. Лисенко С.О. Основні риси моделей і моделювання. Міжнародне агентство корпоративної безпеки. 2018. URL : <http://vabb.com.ua/news/risy-modeley-modeluvania.html>
7. Дахин А. Н. Моделирование в педагогике. Идеи и идеалы. 2010. № 1(3). Т. 2. С. 11–20.
8. Осадчий І. Г. Педагогічне моделювання: що важливо знати педагогу? Народна освіта. 2016. URL : https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=3969
9. Порядок організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах управління і підрозділах оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.10.2014 № 1032

(зарєєстровано в Міністерстві юстиції України 04 грудня 2014 р. за № 1563/26340). 2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1563-14>

10. Плаксина И. В. Интерактивные технологии в обучении и воспитании: метод. пособие. Владимир: Изд-во ВЛГУ, 2014. 163 с.
- References**
1. Gorbachenko Y.M., Panimash Y.V.(2018). Factors of optimization of legality and service discipline in civil protection bodies and units. *Actual problems of domestic jurisprudence*, 3. 100–104. (in. Ukr.).
 2. Dakhin A.N.(2003). Pedagogical Modeling: Essence, Effectiveness and Uncertainty. *Standards and monitoring*, 4. 21–26. (in. Russ.).
 3. Kremin V. (Ed.). (2008) *Encyclopedia of Education.Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*.Kiev:Yrikom. 1036 p. (in. Ukr.).
 4. Kulchytsky I.M.(2015) Conceptualization of the concepts of "model" and "modeling" in scientific research. *Bulletin "Lviv Polytechnic" Ser: Information systems and networks*, 829. 273–284. (in. Ukr.).
 5. Ilyin V.S. (1981) On the concept of the integrity of the educational process. 5–14. Volgograd. (in. Russ.).
 6. Lysenko S.O. (2018) Main features of models and modeling. *International Agency for Corporate Security*. Retrieved from <http://vabb.com.ua/news/risy-modeley-modeluvania.html>.
 7. Dakhin A.N. (2010) Modeling in pedagogy. *Ideas and Ideals*.1 (3), 11–20. (in Russ.)
 8. Osadchiy I. G. (2016)Pedagogical modeling: what is important to know a teacher? *Folk education*. Retrieved from <https://www.narodnaosvita.kiev.ua>
 9. Procedure for the organization of internal, garrison and guard services in the management bodies and units of the emergency-rescue service of civil protection of the State Service of Ukraine for Emergency Situations (Law of Ukraine).
 10. Plaksina I.V. (2014) Interactive technologies in education and upbringing: methodical nurse. Vladymyr. Publishing house of VISU. 163 p.(in Russ.).

PANIMASH Yulia,

external doctorate student of Psychology of activity in special conditions Department,
Cherkassy Institute of Fire Safety Named after Chernobyl Heroes of National University of Civil Defense in Ukraine

**THE MODEL OF FORMATION OF READINESS TO MANAGEMENT ACTIVITY
OF THE FUTURE SPECIALISTS OF EMERGENCY RESCUE SERVICE CIVIL PROTECTION
IN PROCESS OF INTERACTIVE LEARNING**

Abstract. Introduction. The XXI-st century is characterized a significant increase of emergency situation that without a doubt requires qualitative trainings of the future specialists of emergency rescue service of Civil Protection. Nowadays is not enough given attention to research of problem of formation of readiness to management activity of the future specialists of emergency rescue service of Civil Protection. That's why arises necessity to develop model of training which would provide formation of readiness to management activity of the future specialists of emergency rescue service of Civil Protection.

Purpose. To consider and reasoning model of training of the future specialists of emergency rescue service of Civil Protection.

Results. "Model" and "modeling" speak as integral part of sciences research. Word "model" could interpret as object-substitutor of original object, that provide to study essential characters from researcher's point of view "model" serves as a source of a new information and as way to check available information. Scientific basis of transferring knowledge from model to original is a theory of similarity. Pedagogical modeling speaks as a independent course of research, that detects specific features which conditioned specifics of phenomenon. Pedagogical modeling performs row of functions (descriptive, prognostic, normative). In pedagogical research worthily to speak about fragmentarily substantive modeling, which concern one or few aspects of research. The most appropriate in practicing of pedagogical research is development of models which are oriented on process and result. In research is defined main position of construction of model of formation of readiness to manage activity of the future spe-

cialists of emergency rescue service of Civil Protection in process of interactive learning:

- Setting the goal of modeling, specification of the class of the pedagogical model (as value, as systems, as a process, as a result);
- Object selection of fragmentary subject modeling and create its model, dependence installation between main elements of object, and interpretation;
- Defining parameters of the object and criteria's of rating, model validity research when solving, tasks set;
- Model using in the pedagogical experiment;
- Proof of effectiveness of the model, its adjustment and final creation.

Originality. Developed model of formation of readiness to management activity of the future specialists of emergency rescue service of Civil Protection in process of the interactive learning as organization structure, that include interconnected combination of row of blocs (target, organizational and technological, productive). In the process of the research are specified the class of the pedagogical model – procedurally productive, and was traced integral between its elements.

Conclusion. Created model will be base for its practical using in the process of experimental work of formation of readiness to manage activity of the future specialists of emergency rescue service of Civil Protection.

Keywords: model, modeling, readiness, specialists of emergency rescue service

Одержано редакцією 28.01.2019
Прийнято до публікації 04.02.2019